

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ПІДГОТОВКИ
ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

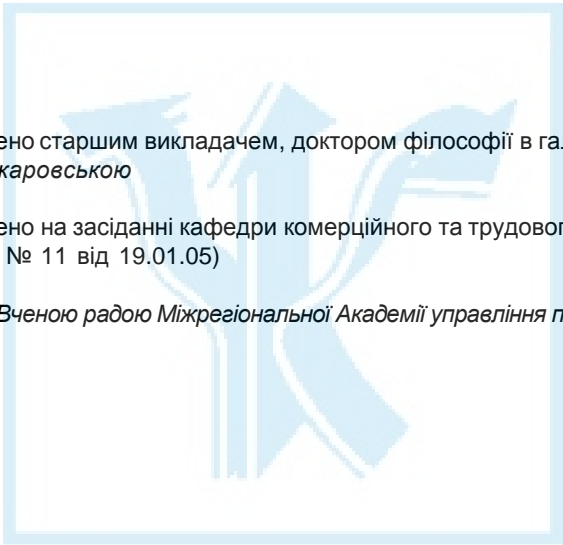
з дисципліни

“ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО”

(для бакалаврів, спеціалістів)

МАУП

Київ 2005

Підготовлено старшим викладачем, доктором філософії в галузі права
Н. О. Можаровською

Затверджено на засіданні кафедри комерційного та трудового права
(протокол № 11 від 19.01.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Можаровська Н. О. Методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських занять з дисципліни “Господарське право” (для бакалаврів, спеціалістів). — К.: МАУП, 2005. — 19 с.

Навчальна програма містить методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських занять з дисципліни “Господарське право”, теми і плани занять, а також список рекомендованої літератури.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Навчальна дисципліна “Господарське право” розрахована на підготовку студентів до семінарських занять. Вивчення теоретичних аспектів антимонопольно-конкурентного права передбачає їх практичне застосування на семінарських заняттях через вирішення практичних ситуацій, розгляд справ Антимонопольним комітетом України, тести, контрольні питання та усні опитування студентів.

Мета семінарів — реалізувати набуті знання, вміння і навички у практичній діяльності.

Завдання семінарських занять — навчитися:

- застосовувати норми антимонопольного законодавства на практиці;
- поглибити теоретичні знання, отримані на лекціях;
- узагальнювати практику застосування антимонопольного законодавства і робити відповідні висновки за результатами узагальнення;
- правильно використовувати роз’яснення законодавчих, виконавчих, судових та інших органів у процесі застосування норм антимонопольного законодавства;
- складати позовні заяви до АМКУ, юридичні висновки;
- писати наукові статті і доповіді.

Основою для підготовки студентів до семінарських занять є тематичні плани. При підготовці до семінарського заняття студент повинен всебічно розглянути і засвоїти питання, що були предметом лекції та винесені на практичний розгляд, а саме:

- ознайомитись з планом семінарського заняття та переліком навчальної літератури, наведеним наприкінці плану;
- перевірити наявність попереднього конспекту лекції;
- підготувати запитання до викладача з теми семінарського заняття;
- підготувати статті з проблемних питань за темою семінару.

У процесі підготовки студент має чітко усвідомити зміст питань, що виносяться на обговорення, довести свою думку щодо них або пропозиції з удосконалення відповідного законодавства.

Це досягається завдяки аналізу правових норм чинного антимонопольно-конкурентного законодавства та практики його застосування. В нагоді можуть стати монографії вчених-юристів, доповіді і статі щодо вдосконалення інституту конкурентного права, правових проблем антимонопольно-конкурентного регулювання та розвитку антимонопольно-конкурентної політики держави. Бажано ознайомитися з міжнародним законодавством для порівняння його з національним з метою застосування норм антимонопольно-конкурентного законодавства в системі міжнародного права. Важливо давати власну оцінку при порівнянні норм внутрішнього антимонопольного законодавства із зарубіжними аналогами та аргументувати свою точку зору. Взагалі кожна з тем семінарських занять передбачає докладну відповідь студента, зокрема з питань розвитку інституту конкурентного права в Україні.

Позитивним моментом підготовки до семінарських занять є написання студентами рефератів, спроба написання наукових статей, змістовних доповідей.

Під час семінарського заняття викладач оцінює усні та/або письмові відповіді студентів, підготовлені доповіді, реферати, участь у дискусіях і ділових іграх, уміння доводити власні думки, захищати свою позицію.

Особлива увага з боку викладача приділяється вирішенню конкретних практичних ситуацій. Студент не обмежується лише відповіддю “правомірно” чи “неправомірно”, “так” або “ні”, її обов’язково треба обґрунтувати. Практичні завдання складені таким чином, що будь-яка відповідь, навіть якщо вона суперечить відповіді на теж запитання іншого студента, є дискусійною і має право на доказ, і коли її буде доведено юридично, заслуговує на таку, що є правильною.

Оцінки, отримані на семінарських заняттях, враховуються в підсумковій оцінці з дисципліни “Господарське право”.

Завдання для самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни “Господарське право” передбачають формування у студентів правових знань з конкурентного права шляхом пошуку відповідних інформаційних джерел, а отже, навчитися аналі-

тично оцінювати їх і виокремлювати серед них основне. Підготовка студентів до семінарських занять потребує:

- опрацювання лекційного матеріалу з обов'язковим вивченням запропонованих викладачем визначень, підготовки відповідей на питання, які розглядатимуться на семінарі;
- вивчення антимонопольного законодавства шляхом порівняння теоретичних основ з нормативним матеріалом відповідної теми;
- використання монографій, наукових статей, практики вирішення спорів АМКУ;
- написання реферативних робіт та складання переліку питань, що, на думку студентів, недостатньо висвітлені в наукових працях чи на попередній лекції для їх чіткого засвоєння;
- з метою кращого засвоєння матеріалу конспектування важливих для студента питань.

Тематика реферативних робіт дається по кожній темі навчальної дисципліни. Студентам пропонується написати реферат і скласти на його основі змістовну доповідь, яку буде вислухано на семінарському занятті. Мета доповіді — засвоєння іншими студентами основних аспектів розглянутої теми та формулювання запитань, які можуть постати під час дискусії.

Вимоги до рефератів:

- обсяг — 10–15 сторінок формату А4;
- обґрунтування у вступній частині актуальності вибраної теми;
- наявність власних висновків і пропозицій;
- наявність списку використаних джерел.

З метою раціонального використання семінарського часу на занятті може бути обговорено не більше двох рефератів. Решта часу залишається для усних опитувань студентів.

Кращі реферати можуть бути рекомендовані до друку як наукові статті, подаватися на конкурси студентських наукових робіт.

Критерії оцінювання роботи студентів на семінарському занятті:

- “відмінно” — якщо студент повно і всебічно висвітлив тему, вільно оперує термінологією, демонструє глибокі знання використаної при підготовці літератури, має власну думку щодо питання за темою заняття і може її довести. Логічно та послідовно викладає матеріал і в змозі вільно та професійно вести дискусію;
- “добре” — за умов, зазначених вище, але є певні недоліки при висвітленні матеріалу, припускається неточних тверджень, не підкріплених нормативними чи іншими доказами;
- “задовільно” — якщо студент висвітлив тему в загальних рисах, розуміє її суть, намагається зробити висновки, але при цьому допускає грубі помилки, відсутня логіка викладення матеріалу;
- “незадовільно” — якщо студент не може відповісти на питання або відповідає неправильно, не розуміє його суті, а отже, не може зробити висновки.

Непідготовленість студента до семінарського заняття або відсутність його на занятті розцінюється як академічна заборгованість, яка повинна бути відпрацьована. Крім того, через академічну заборгованість студент може бути не допущений до складання заліку з дисципліни “Господарське право”.

ТЕМИ І ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема. Правові засади господарської діяльності в Україні

1. Теоретико-правові основи правового регулювання господарської діяльності.
2. Держава та органи місцевого самоврядування як учасники у сфері господарювання.
3. Обмеження монополізму та захист підприємців і споживачів від негативних наслідків недобросовісної конкуренції.
4. Господарська комерційна діяльність.
5. Некомерційна господарська діяльність.

Теми рефератів:

1. Роль держави у функціонуванні механізму правового регулювання суспільних відносин.
2. Методи і типи правового регулювання господарської діяльності.

Література [1; 4; 11; 18–21; 24; 32; 36; 58; 67; 71; 97; 101]

Тема. Суб'єкти господарювання

1. Загальні засади, поняття і види суб'єктів господарювання.
2. Підприємство: поняття, види та організаційні форми.
3. Державні та комунальні унітарні підприємства.
4. Господарські товариства.
5. Підприємства колективної власності.
6. Приватні підприємства та інші види підприємств.
7. Об'єднання підприємств.
8. Громадянин як суб'єкт господарювання. Особливості правового статусу інших суб'єктів господарювання.

Теми рефератів:

1. Класифікація суб'єктів господарювання.
2. Загальні умови створення та державної реєстрації суб'єктів господарювання.

Література [2; 17; 19; 23; 45; 60; 71; 94; 96; 97]

Тема. Майнова основа господарювання

1. Майно суб'єктів господарювання.
2. Використання природних ресурсів у сфері господарювання.
3. Використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності.
4. Цінні папери у господарській діяльності.
5. Корпоративні права.

Теми рефератів:

1. Правовий режим майна суб'єктів господарювання.
2. Державне регулювання ринку цінних паперів.

Література [19; 21; 43; 46; 67; 68; 72; 77; 86; 96–98]

Тема. Господарські зобов'язання

1. Загальні положення про господарські зобов'язання.
2. Господарські договори.
3. Ціни і ціноутворення у сфері господарювання.
4. Виконання господарських зобов'язань. Припинення господарських зобов'язань.
5. Визнання суб'єкта підприємництва банкрутом.

Теми рефератів:

1. Господарське зобов'язання: види і підстави виникнення.
2. Істотні умови господарського договору.

Література [5; 6; 10; 19; 26; 33; 34; 38; 96; 97]

Тема. Особливості правового регулювання господарювання в окремих галузях економіки

1. Галузі та види господарської діяльності.
2. Особливості правового регулювання господарсько-торгівельної діяльності.
3. Комерційне посередництво (агентські відносини) у сфері господарювання.

4. Правове регулювання перевезення вантажів.
5. Капітальне будівництво.
6. Правове регулювання інноваційної діяльності.
7. Особливості правового регулювання фінансової діяльності.
8. Використання у підприємницькій діяльності прав інших суб'єктів господарювання (комерційна концесія).

Теми рефератів:

1. Класифікація галузей народного господарства.
2. Поняття та види господарсько-торговельної діяльності.

Література [1; 3; 4; 7; 8; 20; 21; 51; 70; 90; 92; 101]

Тема. Зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД)

1. Поняття та види ЗЕД.
2. Державне регулювання ЗЕД.
3. Іноземні інвестиції.

Теми рефератів:

1. Поняття та види зовнішньоекономічної діяльності.
2. Правове регулювання іноземного інвестування.

Література [1; 16; 19; 55; 61; 64; 65; 78]

Тема. Спеціальні режими господарювання

1. Спеціальні (вільні) економічні зони.
2. Концесії.
3. Інші види спеціальних режимів господарської діяльності.

Теми рефератів:

1. Поняття та типи спеціальних (вільних) економічних зон.
2. Концесійна діяльність в Україні.

Література [19; 22; 46; 64; 70; 71; 75]

Тема. Захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання

1. Господарський процес.
2. Правове становище господарських судів.
3. Підвідомчість справ господарським судам. Підсудність справ.
4. Досудове врегулювання господарських спорів.
5. Вирішення спорів господарським судом.

Теми рефератів:

1. Правова природа і завдання господарського суду України.
2. Поняття і порядок досудового врегулювання господарських спорів.
3. Стадії розгляду господарських справ і вирішення господарських спорів господарським судом.

Література [5; 6; 10; 19; 26; 33; 34; 38; 96; 97]

Тема. Юридична відповідальність за порушення законодавства у сфері господарювання

1. Загальні засади відповідальності учасників господарських відносин.
2. Відшкодування збитків у сфері господарювання.
3. Штрафні та оперативно-господарські санкції.
4. Адміністративно-господарські санкції.
5. Відповідальність суб'єктів господарювання за порушення антимонопольно-конкурентного законодавства.
6. Відповідальність суб'єктів господарювання за злочини проти встановленого порядку господарювання.

Теми рефератів:

1. Поняття і зміст господарсько-правової відповідальності суб'єктів господарювання.
2. Види санкцій у господарському праві.
3. Особливості антимонопольно-конкурентної відповідальності.
4. Кримінальна відповідальність суб'єктів господарювання.

Література [6; 12; 19; 31; 56; 60; 61; 63; 72; 79; 82; 97]

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аксенов И. Некоторые проблемы законодательного регулирования предпринимательства // Предпринимательство, хозяйство и право. — 1998. — №1.
2. Андрощук С. Дочернее предприятие: вид или организационная форма // Юрид. практика. — 2004. — № 51 (365).
3. Барева Е. Какие нормы являются специальными // Юрид. практика. — 2004. — № 34 (348).
4. Белых В. С. Теория хозяйственного права в условиях становления и развития рыночных отношений в России // Государство и право. — 1995. — № 11. — С. 53–61.
5. Бебяневич О. А. Про договірну свободу у господарських відносинах // Держава і право: Щоріч. наук. пр. молодих вчених. — 1999. — Вип. 2.
6. Бебяневич О. А. Державне регулювання договірних відносин у сфері господарювання // Людина і суспільство. — 1999. — № 3.
7. Бобкова А. Г. Хозяйственная деятельность в сфере рекреации // Предпринимательство, хозяйство и право. — 2000. — № 12. — С. 10–13.
8. Бобкова А. Г. Правовое обеспечение рекреационной деятельности. — Донецк: Юго-Восток:, 2000. — 308 с.
9. Бобкова А. Г. Рекреационное право: Учеб. пособие. — Донецк: ДНУ, 2000. — 249 с.
10. Боболь В. Договор управления имуществом и доверительная собственность // Юрид. практика. — 2004. — № 47 (361).
11. Брагин Н. И. Государство и рынок (Теоретико-методологические основы рыночных механизмов и экономической эффективности государства в системе общественного воспроизводства). — М., 2001. — 339 с.
12. Васильев А. С., Мучник А. Г. Законодательная защита социальных интересов как способ управления экономикой // Ринкова економіка: Сучасна теорія і практика управління: — Одеса: АстроПринт, 1999. — Т. 2. — 210–218.

13. *Вінник О. М.* Правове регулювання суспільних відносин у сфері економіки: проблеми кодифікації законодавства // Збірник рішень та арбітражної практики Вищого арбітражного суду України. — 1997. — № 1. — С. 183–190.
14. *Вінник О. М.* Корпоративна конфліктологія як новий напрямок науки господарського права // Вісн. Вищого арбітражного суду України. — 2000. — № 4. — С. 110–115.
15. *Вінник О. М.* Ключові поняття корпоративної конфліктології // Предпринимательство, хозяйство и право. — 2000. — № 12. — С. 3–6.
16. *Вінник О. М.* Приватні та публічні інтереси, їх роль і відображення в господарському праві // Підприємництво, господарство і право. — 2001. — № 4. — С. 6; № 5. — С. 11–13.
17. *Гайворонський В. М.* Предмет і суб'єкти господарського права: Конспект лекцій. — Харків: Укр. юрид. акад., 1994.
18. *Гайворонский В., Жушман В.* Предпринимательство, хозяйственная и трудовая деятельность: законодательное регулирование // Предпринимательство, хозяйство и право. — 1998. — № 9.
19. *Галянтич М., Можаровська Н., Міхатуліна О., Юлдашев О.* Господарське право України: Підручник. — К.: МАУП 2005.
20. *Галянтич Н., Можаровская Н.* Основные аспекты осуществления предпринимательской деятельности // Персонал. — 2002 — № 1. — С. 45–50.
21. *Герникова Й. Н.* Регулирование предпринимательской деятельности: государственное и внутрифирменное: Учеб. пособие. — М.: Консалтбанкир, 2002. — 704 с.
22. *Глівенко С. В., Соколов М. О., Теліженко О. М.* Економічне прогнозування. Навч. посіб. — 2-ге вид., переробл. та допов. — Суми: Універ. кн., 2001. — 208 с.
23. *Голодницький Э.* Виды юридических лиц в новых кодексах // Юрид. практика. — 2004. — № 8 (322).

24. *Грицаєнко Л.* Підприємництво в Україні: проблеми державного регулювання // Предпринимательство, хозяйство и право. — 1999. — № 7. — С. 53–55.
25. *Гусейнов Я.* О шероховатостях ипотечных законов // Юрид. практика. — 2004. — № 14 (328).
26. *Днепров А.* Что такое предварительный договор? // Юрид. практика. — 2004. — № 8 (322).
27. *Дивидентные* права акционеров // Юрид. практика. — 2004. — № 10 (324).
28. *Дуглас Б. Даймонд.* Сучасний стан іпотечного ринку в Україні: проблеми становлення іпотечної установи другого рівня // Вісн. Центру комерційного права. — 2004. — № 3 (16).
29. *Жилінкова І.* Деякі питання права спільної власності за новим цивільним кодексом України // Українське комерційне право. — 2004. — № 5.
30. *Жуков В.* Право інтелектуальної власності: теорія і судова практика (авторсько-правовий аспект) // Вісн. Центру комерційного права. — 2004. — № 3 (16)
31. *Загнітко О. П.* Захист прав та інтересів господарюючих суб'єктів у системі права України // Вісн. господарського судочинства. — 2001. — № 4. — С. 159–166.
32. *Знаменский Г. Л.* Хозяйственное законодательство Украины: формирование и перспективы развития. — К.: Наук. думка, 1996. — 63 с.
33. *Иващенко С.* Коммунальные “договоренности” // Юрид. практика. — 2004. — № 36 (350).
34. *Иващенко С.* Хозяйственный процесс: новый облик // Юрид. практика. — 2004. — № 36 (350).
35. *Ионов В.* Бизнес-право: Учеб. пособие. — М.: ПРИОР, 1998. — 112 с.
36. *Исаев И. А.* Становление хозяйственно-правовой мысли в
37. *Круглова Н. Ю.* Хозяйственное право. — М.: Рус. деловая лит., 1997. — 608 с.
38. *Красильникова В.* Договоры морского агентирования // Юрид. практика. — 2004. — № 51 (365).

39. *Комберянов С.* Проблемы операций с объектами незавершенного строительства // Юрид. практика. — 2004. — № 14 (328).
40. *Корбут В.* Корпоративной культуре противны конфликты // Юрид. практика. — 2004. — № 38.
41. *Кузьмин Р. И.* Хозяйственное право Японии: проблемы теории и практики. — Донецк: ИЗПИ НАН Украины, 1993 — 32 с.
42. *Кузьмін Р. І., Кузьмін Р. Р.* Співвідношення понять “підприємництво” та “господарська діяльність” // Право України. — 1999. — № 5. — С. 88–91.
43. *Курбатов А. Я.* Сочетание частных и публичных интересов при правовом регулировании предпринимательской деятельности. — М., 2001. — 212 с.
44. *Курс предпринимательства: Учеб. для вузов / Под. ред. В. Я. Горфинкела, В. А. Швандера.* — М.: Финансы; ЮНИТИ, 1997. — 439 с.
45. *Лалтеев В. В.* Предпринимательское право: понятие и субъекты. — М., 1997.
46. *Ляшенко В. И., Хахулин В. В.* Экономическо-правовое обеспечение развития субъектов малого предпринимательства (зарубежный опыт и перспективы его использования в Украине). — Донецк: Юго-Восток, 2001. — 454 с.
47. *Магазинер Я. М.* Советское хозяйственное право. — М., 1928.
48. *Магдебургское право* // БСЭ. — 1974. — Т. 16. — С. 149–150.
49. *Майданик Р.* Довірча власність у цивільному праві України (формування, порівняльний аналіз і поняття) // Українське комерційне право. — 2004. — № 5.
50. *Мамутов В. К.* В чому біда і в чому вина цивілістів // Закон і бізнес: — 1997. — № 35. — С. 6; № 36. — С. 6.
51. *Мамутов В. К.* Правовое регулирование хозяйственной деятельности в смешанной экономике // Экономика — право — государственное регулирование: Сб. науч. тр. — Донецк. ИЗПИ НАН Украины, 1993. — С. 3–17.

52. *Мамутов В. К.* Конституция и развитие хозяйственного законодательства // *Предпринимательство, хозяйство и право.* — 1997. — № 1. — С. 3–6.
53. *Мамутов В. К.* І знову про загальноцивілістичний підхід // *Право України* — 2000. — № 4.
54. *Мамутов В. К., Знаменський Г. Л.* Від Руської правди і Магдебурзького права // *Віче.* — 1992. — С. 14–16.
55. *Мамутов В. К., Чуєпила О. О.* Господарче право зарубіжних країн. — К.: Ділова Україна, 1996. — 352 с.
56. *Малюська Д.* Признание сделок недействительными // *Юрид. практика.* — 2004. — № 3 (316).
57. *Мельниченко А.* Прибыльная фумигация // *Юрид. практика.* — 2004. — № 6 (319).
58. *Михасюк І., Мельник А., Крупка М., Залога З.* Державне регулювання економіки: Підручник / За ред. І. Р. Михасюка. — 2-ге вид., випр. і допов. — К.: Атіка; Ельга-Н, 2000. — 592 с.
59. *Мовчан С.* Проблемы вексельного обращения // *Юрид. практика.* — 2004. — № 10 (324).
60. *Можаровська Н.* Правова регламентація охорони та захисту прав на знаки для товарів та послуг // *Персонал.* — 2001. — № 7. — С. 56–61.
61. *Можаровская Н.* Европейская интеграция в контексте защиты прав интеллектуальной собственности // *Персонал.* — 2002. — № 10. — С. 70–75.
62. *Назарова Ю.* Гарантии свободы предпринимательской деятельности в сфере регистрации // *Підприємництво, господарство і право.* — 2001. — № 1. — С. 22–26.
63. *Нижник Н. Р.* Адміністративна реформа і розвиток підприємництва // *Реферативний огляд чинного законодавства України / За ред. В. В. Цветкова, Є. Б. Кубко.* — К.: Салком, 2000. — С. 45–56.
64. *Омельченко В. А.* Інвестиційне право: Навч. посіб. — К.: Атіка 1999. — 173 с.
65. *Опришко В. Ф.* Міжнародне економічне право. — К.: Либідь, 1995.

66. *Петров И. В.* Коммерческое право: Учебник. — СПб: Изд-во В. А. Михайлова, 2001. — 656.
67. *Підприємницьке право: Підручник / За заг. ред. Р. Б. Шишки.* — Харків: Вид-во Ун-ту внутр. справ “Еспада”, 2000. — 480 с.
68. *Підпригоро Опанас.* Речові права на чуже майно // Українське комерційне право. — 2004. — № 5.
69. *Правова культура і підприємництво.* — К.; Донецьк, 1999. — 280 с.
70. *Правове регулювання господарських відносин за участю промислових підприємств: Підруч. для юрид. фак. вузів / В. М. Гайворонський, В. П. Жушман та ін.; За ред. В. М. Гайворонського, В. П. Жушмана.* — Харків: Право, 2000. — 288 с.
71. *Предпринимательское право в вопросах и ответах: Учеб. пособие // Под. ред. Н. А. Саниахметовой.* — Харьков: Одиссей, 2000. — 560 с.
71. *Поляков Б.* Оспаривание судебных актов в процедуре банкротства // Юридическая практика. — 2004. — № 3 (316).
72. *Печений О.* Захист права власності здобутки та прорахунки // Українське комерційне право. — 2004. — № 5.
73. *Пытливый В.* Реорганизация как прекращение деятельности // Юрид. практика. — 2004. — № 5 (318).
74. *Постульга В.* С конкуренцией шутить опасно // Юрид. практика. — 2004. — №3 (316).
75. *Подцерковный О. П.* Дерегуляция экономических процессов и изменение режима нормирования расчетных отношений в Украине // Ринкова економіка: Сучасна теорія і практика управління / За ред. Є. А. Кузнєцова. — Оdesa: АстроПринт, 1999. — С. 330–338.
76. *Попов А.* Торговое право: Учеб. пособие. — Харьков: Каравелла, 2000. — 244.
77. *Попов Ю.* Місце права господарського відання у системі речових прав // Вісн. Центру комерційного права. — 2004. — № 4 (17).
78. *Попов Ю.* Поняття права господарського відання в рішенні іноземного суду // Українське комерційне право. — 2004. — № 5.

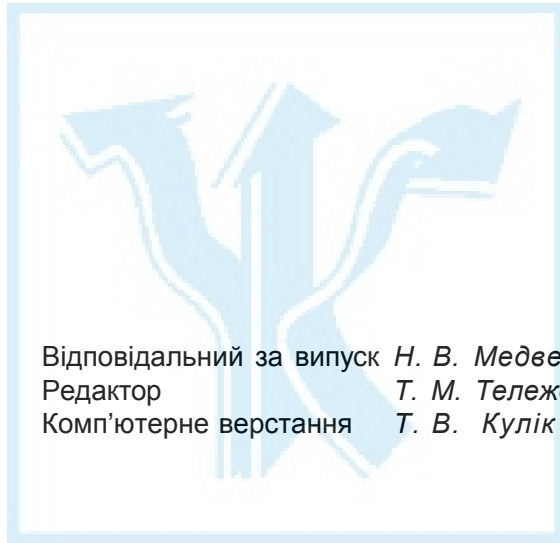
80. *Річні звіти Антимонопольного комітету України.* — К., 2002–2004.
81. *Самойленко В.* Насущные проблемы работы органов АО // *Юрид. практика.* — 2004. — № 5 (318).
82. *Саниахметова Н. О.* Конкурентне законодавство у питаннях та відповідях. Посібник. Центр комерційного права. — С. 73.
83. *Саниахметова Н. О.* Правовий захист підприємництва в Україні: Навч. посіб., — К.: Юрінком Інтер, 1999. — 336 с.
84. *Ситцевой В., Кириченко И.* Предмет спора — торговые марки // *Юридическая практика.* — 2004. — № 20 (334).
85. *Слюсаревський М.* Про неправосуб'єктні організації в Законі України “Про об'єднання підприємств” // *Вісн. Центру комерційного права.* — 2004. — № 3 (16).
86. *Спасибо-Фатєєва І.* Поняття майна, манових та корпоративних прав як об'єктів права власності // *Українське комерційне право.* — 2004. — № 5.
87. *Тарасенко В.* Проблемные аспекты деятельности акционерных обществ // *Юрид. практика.* — 2004. — № 51 (356).
88. *Ткаченко Е.* Позвольте предоставить комиссию // *Юрид. практика.* — 2004. — № 51 (365).
89. *Ткаченко Е.* Создание совместных предприятий на Украине // *Юрид. практика.* — 2004. — № 51 (365).
90. *Ткаченко Е.* Неисповедимы пути автоперевозчиков // *Юрид. практика.* — 2004. — № 47 (361).
91. *Україна й антидемпінг* // *Український юрист.* — 2004. — № 11.
92. *Фроя Н.* Перевозка железнодорожным транспортом // *Юрид. практика.* — 2004. — № 47 (361).
93. *Харитонов Е. О., Саниахметова Н. А.* Гражданское право: Учеб. пособие. — К.: А. С. К., 2001. — 832 с.
94. *Хозяйственное право: Учебник: В 7 т.* — М.: БЕК, 1994.
95. *Хоменко А.* Правовые признаки “покупки в группах” // *Юрид. практика.* — 2004. — № 34 (348).
96. *Цивільне право України: Підручник: У 2 кн.* — 3-є вид. переробл. і допов. / За ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової. — К.: Юрінком Інтер, 2003.

97. *Щербіна В. С.* Господарське право. — К.: Атіка, 2004.
98. *Шевченко Я.* Право приватної власності в Україні: проблеми та перспективи // Українське комерційне право. — 2004. — № 5.
99. *Шкредов В. Н.* Экономика и право. — М., 1990.
100. *Шубаков Д.* Охрана торговых марок // Юрид. практика. — 2004. — № 20 (334).
101. *Экономика — право — государственное регулирование.* — Донецк: ИЭПИ НАН Украины, 1992.
102. *Ющик О. І.* Правова реформа: загальне поняття, проблеми здійснення в Україні. — К., 1997. — 201 с.

ЗМІСТ

Методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських занять	3
Теми і плани семінарських занять	7
Список рекомендованої літератури	11

Відповідальний за випуск *Н. В. Медведєва*
Редактор *Т. М. Тележенко*
Комп'ютерне верстання *Т. В. Кулік*

МАУП
Зам. № ВКЦ-2095

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП